

Верховний
Суд

Національна адміністративно–правна теорія і практика на зламі століть

Володимир Бевзенко

суддя Касаційного адміністративного суду Верховного Суду

Українське право і Державність

1) зародження судівництва у Руській Державі (IX ст. – 1349 р.):

1.1. Київська Русь (Київська Держава) (860–1240 рр.)

1.2. Галицько–Волинське князівство (Руське королівство) (1199–1349 рр.)

Українське право і Державність

2) право і судівництво на Українських землях Великого Князівства Литовського, Королівства Польського і Речі Посполитої (початок XIV ст. – 1648 р.)

Українське право і Державність

3) право і судівництво на Українських землях у XVI–XVIII ст.:

3.1. Запорозька Січ (XVI–XVIII ст.)

3.2. Українська Гетьманська Держава (Гетьманська Україна, Військо Запорозьке) (1648–1781 рр.)

Українське право і Державність

4) право і судівництво України часів її перебування у складі Австрійської, Австро–Угорської та Російської імперій (XVIII ст. – 1917 р.):

4.1. Австрія, Австро–Угорщина

4.2. Російська імперія (Московія, Московщина)

Українське право і Державність

5) право і судівництво доби Української революції 1917–1920 рр.:

5.1. Українська Народна Республіка доби Української Центральної Ради (04 (17) березня 1917 р. – 29 квітня 1918 р.)

5.2. Українська Держава гетьмана Павла Скоропадського (29 квітня – 14 листопада 1918 р.)

5.3. Директорія Української Народної Республіки (14 листопада 1918 р. – 10 листопада 1920 р.)

5.4. Кримський півострів (Кримська народна республіка)

5.5. Кубанська Народна Республіка (01 березня (16 лютого) 1918 р. – 1920 р.)

5.6. Українська Держава. Західноукраїнська Народна Республіка (1918–1919 рр.)

Українське право і Державність

6) Галицька держава 1921 р.

Українське право і Державність

7) адміністративно-правне вчення Української Народної Республіки у вигнанні (екзилі) 1921–1990 рр.

Українське право і Державність

8) адміністративно-правне вчення і законодавство на Українських землях інших держав міжвоєнного часу 1919–1939 рр.:

8.1. Українська Радянська Соціалістична Республіка (УРСР)

8.2. Польща

8.3. Румунія

8.4. Чехо-Словаччина

Українське право і Державність

9) право і судівництво Карпатської України (Підкарпатська Русь) (14 березня 1939 р. – кінець травня 1939 р.)

Українське право і Державність

10) судівництво на Українських землях воєнного часу 1939–1945 рр.

Українське право і Державність

11) право і судівництво доби радянського загарбання України й комуністичного тоталітарного режиму на її територіях (1920–1990 рр.):

11.1. адміністративний процес 1920–1960 рр.

11.2. адміністративний процес 1960–1990 рр.

Українське право і Державність

12) національна адміністративно-правова теорія і практика незалежної України:

12.1. становлення адміністративного процесу України у 1990–2005 рр.

12.2. розвиток адміністративного процесу України з 2005 р.

Проект Конституції 1921 р. УНР професора О.О. Ейхельмана охоплював:

конституційні приписи

містив модель федеративного устрою
Української держави

засади організації й функціонування адміністративних судів

Проект Конституції 1920 р. ЗУНР професора С. С. Дністрянського передбачав:

- утворення виняткових судів у випадках, передбачених цим проектом
- процедура і суб'єкти призначення суддів
- гарантії незалежності суддів
- підстави юридичної відповідальності суддів
- організація правосуддя, порядок і умови формування Державного Судового Трибуналу
- повноваження Державного Судового Трибуналу
- деякі принципи судочинства

Вчення про адміністративне право і процес у працях Ю. Л. Панейка

- Наукова спадщина Юрія Панейка відповідала загальному ідейному спрямуванню адміністративного права країн Європи, зокрема, Німеччини, Польщі, Франції, перебуваючи у контексті його кращих здобутків
- У прогресивності наукових надбань, представлених у працях Юрія Панейка, неважко переконатися, якщо порівнювати їх, наприклад, із сучасним Загальним адміністративним правом Німеччини

Юрій Панейко:

- розділяв матеріальне, процедурне адміністративне право («адміністративне поступування») й адміністративне судівництво (адміністративний процес)
- досліджував теми Загального адміністративного права – адміністрація (адміністративні органи), адміністративний акт, адміністративний розсуд

Адміністративний кодекс Української РСР 1927 р.

- адміністративно–правні відносини
- адміністративний акт

Адміністративний кодекс Української РСР 1927 р.

- заходи адміністративного впливу
- види заявної і втручальної адміністративної процедури (нагляд адміністративних органів, прилюдні видовища й розваги)
- оскарження адміністративних актів

Адміністративне право і процес УНР в екзилі

- проєкт Адміністративного кодексу Української Народної Республіки 1932 року
- проєкт Тимчасового Судоустрою Української Народної Республіки 1931 року
- проєкт Закону Української Народної Республіки Про суди в адміністративних справах 1932 року

Деякі статті і положення документів (проектів Адміністративного кодексу УНР, Тимчасового Судустрою УНР, Закону про суди в адміністративних справах) містять **застереження й коментарі**:

- І.П. Іножарського (23 коментарі)
- С.Д. Івановича (22 коментарі)
- М.Д. Міроновича (Мироновича) (11 коментарів)
- В.В. Завадського (8 коментарів)
- Г.О. Лазаревського (7 коментарів)
- П. Сулятицького (4 коментаря)
- П.М. Руткевича (1 коментар)

Національна адміністративно–правна теорія і практика сучасної України

- прийняття Конституції України
- поділ і викладання Загального адміністративного права й Особливого адміністративного права
- прийняття Кодексу адміністративного судочинства України

Національна адміністративно–правна теорія і практика сучасної України

- утворення й функціонування адміністративних судів
- прийняття Закону України «Про адміністративну процедуру»
- прийняття національного статутного і галузевого адміністративного законодавства

Завдання національної адміністративно–правної теорії і практики

- розвиток вчення про Загальне адміністративне право
- розвиток галузей Особливого адміністративного права
- прийняття і розвиток «галузових» кодексів/законів, підзаконних нормативних актів
- напрацювання послідовної практики адміністративних судів

Верховний
Суд

Дякую за увагу!